

SUKUTUTKIMUSPÄIVÄ tammikuussa 1982

oli antoisa ja mieleenjäävä

Tammikuun 16. päivänä v. 1982 järjesti seuramme sukututkimuspäivän. Osanottajia saapui n. 150 eri puolilta maata. Päivän päätapauhtumaksi muodostui Yhdysvaltojen maamme suurlähettilään **K e i t h N y b o r g i n** suomeksi pitämä esitelmä.

Suurlähettiläs oli toivonut joitakin kysymyksiä etukäteen, jotta hän tietäisi, mihin kenttään suomalaisten sukututkijain kiinnostus suuntautuu.

Tampereelta lähetettiin 5 kysymystä ja selostus eräästä yksityistapauksesta. Suurlähettiläs Nyborg vastasi kysymyksiin täydentäen selostustaan piirtokalvoilla. Niistä kävi selville hyvinkin yksityiskohtaisesti USA:ssa käytössä olevat kirjausmenetelmät. Sekä myös se, että Suomesta siirtolaisiksi matkannut on hyvinkin tarkoin kirjoissa ja tutkijan löydettävissä. Varsinaisilta "suomalaisalueilta" on kaksi karttaa Minnesota ja Michigan sekä selostus viranomaisista joilta tietoja voi kysyä. Kaikenkaikkiaan Suurlähettiläs Keith Nyborg ja hänen tamperelainen vaimonsa toivat arvokkaan ja unohtumattoman lisän sukututkimuspäivään Tampereella tammikuussa 1982. Oheisena Suurlähettilään esitelmän tiivistelmä.

KYSYMYKSET:

1. Miten Suomessa asuva sukututkija voi saada tietoja Amerikkaan muuttaneista esivanhemmistaan?
2. Voiko Amerikassa asuva Suomesta sinne muuttanut tutkia Amerikassa suomalaisia juuriaan?
3. Amerikassa sukututkijan käytettävissä oleva lähdeaineisto.
4. Rekisteröitiinkö siirtolaiset maahan tullessaan, rekisteröitiinkö muuttomatkalla kuolleet?
5. Kenen puoleen voi kääntyä kirjeitse sukuselvityksiä pyytäen?

6. Eräs yksityistapaus:

Amanda Karlsdotter tai Fransdotter Sebbas, synt. 1884(?) Petalaxissa.

I avioliitto Viktor Mattsson n. 1906. Kuoli jouluna 1918 espanjan tautiin.

II avioliitto Jan Ståhl, lapsi Elna synt. n. 1907 Rexton Mich.

Karl Johan Reinhold Karlsson tai Fransson Sebbas, synt. 6.6.1885 Petalax. Kuoli jouluna 1918 espanjan tautiin. Haudattu Rexton Mich.

Tytär Elna on naimisissa amerikkalaisen kanssa Rextonissa Mich. - Miten saa yhteyttä?

Vastatakseni kahteen ensimmäiseen kysymykseen, on parasta ensin selvittää kysymys n:o 3, joka on hyvin laaja. Yhdysvaltain osavaltiot on jaettu piirikuntiin, joiden rajat aikojen kuluessa ovat muuttuneet. Myös uusia piirikuntia on muodostettu. Asutusvaiheessa ihmiset myös muuttivat valtiosta toiseen ja piirikunnasta toiseen. Amerikkalainen sukututkija joutuu joskus etsimään tietoja monesta paikasta, vaikka kyseessä olisi vain yksi ainoa henkilö.

Jokaisessa valtiossa ja piirikunnassa saattaa olla hiukan erilainen asiakirjojen pitotapa, joskin tietynlainen yhtäläisyys on olemassa. Eräät asiat löytyvät hallinnollisen viiraston kansliapäälliköltä (County Clerk), toiset ovat kaupunginsihteerin (City Clerk) toiset taas oikeudensihteerin (Clerk of the Court) tai piirituomioistuimen sihteerin (Clerk of the District Court) hallussa, ja monet asiakirjat ja luettelot terveyskeskusten eri osastojen kansliassa.

Arkistoja ja kirjastoja on joka valtiossa ja useissa piirikunnissa, joista on saatavissa monenlaista sukututkimusta käsittelevää aineistoa. Monissa valtioissa ja piirikunnissa myös uskonnolliset yhdyskunnat ovat pitäneet kirjaa jäsenistään.

Pieni esimerkki: Piirtokalvo 1

Mies asui ja kuoli Fordin piirikunnassa vuonna 1869. Kuollessaan hän oli 75-vuotias, joten hänen syntymävuodekseen saadaan 1794. Fordin piirikunta oli muodostettu Clarkin piirikunnasta ja Clark taas Crawfordin piirikunnasta, joka oli jaettu Edwardin piirikunnasta. Madisonin ja Callatin piirikunnat muodostettiin St. Clairin piirikunnasta, josta myös Randolph oli erotettu. Vasta Northwest Territoriosta löytyivät miehen vanhemmat ja syntymäaika.

Amerikkalainen sukututkija voi myös tutkimusta tehdessään havaita, että esivanhemmat tulivat niin sanotusta vanhasta

maasta. Siirtokuntia muodostui eri puolille Amerikkaa jo varhaisessa vaiheessa. Eurooppalaisia meni Amerikkaan 1600-luvulla, myös ensimmäiset suomalaiset muuttivat Delawaren alueelle vuonna 1656 jossa sitä ennen oli ruotsalaisia. Suuremmassa määrin siirtolaisia lähti Amerikkaan myöhemmin: Suomesta 1800-luvulla ja 1900-luvun alkupuolella.

Kuinka sukututkijan tarvitsema lähdeaineisto löytyy Amerikassa?

Otan esimerkin Minnesotan valtiosta, jonne valtaosa suomalaissiirtolaisista on muuttanut.

Piirtokalvo 2. Valtio on jaettu yli kahdeksaankymmeneen piirikuntaan joten piirikunnat ovat suhteellisen pieniä. Minnesotasta tuli territorio v. 1849 ja valtio 1858. Kun rautakaivoksia avattiin noin 1880, alkoi eurooppalaisia virrata Minnesotan valtioon, myös suomalaisia.

Piirtokalvo 3. Syntymä-, avioliitto ja kuolinluettelot ennen vuotta 1900 ovat itsekunkin piirikunnan tuomioistuimen arkistossa. Vuoden 1900 jälkeen syntymä- ja kuolinluettelot pidetään valtion terveyskeskuksessa.

Perunkirjat ja testamentit ovat jälkisaadöstuomioistuimen sihteerillä (Clerk of Probate Court).

Väestönlaskenta (Census) on Amerikassa suoritettu joka kymmenes vuosi. Henkikirjoja on kaksin kappalein: niin sanotut USAn henkikirjat koko Yhdysvalloista, sekä kullakin osavaltiota omat henkikirjat. Minnesotassa ne löytyvät sekä valtiollisesta että historiallisesta arkistosta.

Painetuista lähteistä tulkoon mainituksi "Minnesotan historia" (History of Minnesota) 4 osaa, sekä "Minnesota ja sen asukkaat" (Minnesota and its People) 4 osaa (Story of Minnesota and Ida Aho)

Useista arkistoista mainittakoon Minneapoliksen yleinen kirjasto, joka sisältää hyvän Skandinaavisen asiakirjakokelman.

Kansalaisoikeuksien asiapapereita on kahdenlaisia. Ensimmäinen on anomus jolla maan kansalaisuutta anottiin. Se sisältää hyvin paljon yksityiskohtaista tietoa asianomaisesta henkilöstä. Kolmen vuoden kuluttua henkilö joutui täyttämään toisen paperin, jolloin hänelle myönnettiin kansalaisoikeudet. Tässä jälkimmäisessä ei ole paljon henkilötietoja. Kansalaisoikeuksia koskevat paperit vuosien 1870 ja 1906 väliseltä ajalta ovat piirituomioistuinten sihteereillä ja vuodesta 1906 eteenpäin Washington D.C.:ssä olevassa siirtolais ja kansalaisoikeuksien virastossa, jonka lähempi osoite selviää myöhemmin jaettavasta monisteesta.

Piirtokalvo 4. Michigan on toinen suomalaisvaltio. Kun vuosina 1840 - 1890 perustettiin monia rauta- ja kuparikaivoksia, riensivät siirtolaiset sankoin joukoin Michiganiin. Myös tuhannet suomalaiset matkustivat sinne.

Piirtokalvo 5. Syntymä-, kuolin- ja avioliittoluettelot vuoteen 1867 ovat piirituomioistuimen sihteerin (Clerk of District Court) hallussa, ja sen jälkeen Terveyskeskuksessa. Monien kirkkojen hallussa on kaste-, avioliitto- ja hautausluetteloita.

Henkikirjat, perunkirjat, testamentit sekä kansalaisoikeuksia koskevat kirjat on sijoitettu melkein samoin kuin Minnesotassa.

Painetuista lähteistä kannattaa mainita "Skandinaavit Michiganissa" (Scandinavians in Michigan) sekä "Michiganin historia" (History of Michigan).

Kysymys n:o 3 lienee tullut vastatuksi, osittain myös kysymys n:o 1. Suomessa asuva sukututkija voi saada tietoja Amerikkaan muuttaneista esivanhemmistaan tiedustelemalla asiaa muun muassa edellä mainituista paikoista. Suurin vaikeus on osoitekysymys. Tänäpä jaettavassa monisteessa on joitakin osoitteita, mutta tässä yhteydessä on mahdotonta antaa osoitteita kaikkiin mahdollisiin paikkoihin. Suomen Kansanvalitusseuralla on ohjelmassaan sukututkimuksen kirjekurssi, jonka yhteydessä annetaan kyseeseen tulevien viranomaisten osoitteet kaikissa osavaltioissa. Tiedän myös että Pirkko Huuskosella on tiedot siitä mitä asiakirjoja kussakin valtiossa on, miltä ajalta ne ovat, ja minne on paras lähettää tiedustelu mistäkin asiasta.

Kysymys n:o 2. Amerikassa asuvan suomalaisen on suhteellisen helppo saada tietoja esivanhemmistaan, sillä käytettävissä olevissa kirjastoissa ja arkistoissa on paljon painettuja lähteitä, joista saa tietoja missä tarpeellisia asiakirjoja säilytetään. Hyvin pian ne juuret kuitenkin kääntyvät Suomeen, ja siinä vaiheessa monille tulee probleema ainakin jos on kysymys toisen tai kolmannen polven suomalaisesta. Yleensä heillä on hyvin vähän tietoa Suomesta ja usein aivan väärää tietoa ja käsityksiä.

Eräs Amerikassa asuva mies, joka oli jäänyt orvoksi vuoden vanhana, etsi isänsä sukua. Ainoa tieto oli että isä oli tullut Suomesta vähän yli kaksikymmenvuotiaana. Joku Suomessa vierailnut henkilö oli kertonut mainitulle miehelle, ettei hän voi saada Suomesta mitään tietoja. Lopulta tiedustelu lähetettiin Suomen sota-arkistoon, ja siellä selvisi että isä oli syntynyt Mustasaaressa. Niin löytyivät sekä isä että koko isän suku.

Kertomus punaisesta mökistä

Kysymyksessä n:o 5 tiedustellaan rekisteröitiinkö siirtolai-

set maahan tullessan. Kyllä niin ainakin oli tarkoitus. Nyt meidän on muistettava että Amerikka oli monin paikoin asumaton kun siirtolaiset tulivat, eikä myöskään hallinnollista puolta vielä ollut täydellisesti järjestetty. Siirtolaisia tuli maihin monissa satamissa ja he jatkoivat matkaa monella tavalla, jalkaisin ja jokia pitkin pienillä laivoilla. Laivoissa, joilla siirtolaiset tulivat meren yli, oli matkustajaluettelot joissa saattoi olla paljonkin tietoja matkustajista. Matkustajaluettelot alkavat vuodesta 1820, ja tuohon aikaan oli tapana että siirtolaiset kävivät tullin läpi, ja olivat ikään kuin tullimatkustajia. Matkustajaluetteloiden lisäksi heistä tehtiin tulliluettelot, jotka yhdistettiin ja joita säilytetään yhdessä matkustajaluetteloiden kanssa. Tulli- ja matkustajaluetteloissa saattaa olla asianomaisen nimen lisäksi ikä, sukupuoli, laivan lähtösatama, laivan nimi ja omistaja, saapumispäivä, kapteenin nimi, samoin kuin matkan aikana syntyneet ja kuolleet. Matkalla kuolleita ei tulosatamassa rekisteröity, matkustajaluetteloon vain tuli merkintä tapahtuneesta. Nämä edellä mainitut matkustaja- ja tulliluettelot eivät kuitenkaan ole täydellisiä, eikä niitä kaikkia ole saatavissa.

Noin v. 1883 kirjanpitoon siirtolaisista tuli muutoksia. Tulliluetteloja ei enää pidetty, matkustajaluetteloita sen sijaan kyllä. Nyt niihin merkittiin asianomaisen nimi, syntymäpaikka, viimeinen asuinpaikka, USAssa olevan takaaajan nimi ja osoite sekä lähimmän kotimaahan jäänen sukulaisen nimi ja osoite. Näitä matkustajaluetteloja säilytetään Washington DC:n Kansallisessa arkistossa ja sieltä voi saada kopion tarvitsemastaan luettelosta kunhan on täyttänyt tarvittavan lomakkeen asianmukaisesti. On ainakin tiedettävä henkilön matkustusvuosi ja maihinnoususatama. Washington DC:ssä on matkustajaluetteloista tehty kortisto, joka ei kuitenkaan ole täydellinen.

Ne siirtolaiset, jotka menivät Yhdysvaltoihin Kanadan kautta, löytyvät Kanadan viranomaisien asiakirjoista ja arkistoista.

Tietoja siirtolaisista on monien lähtösatamien viranomaisilla. Ruotsin Malmön, Göteborgin ja Tukholman kautta menneistä siirtolaisista on matkustajaluettelot samoin myös Norjan Oslon, Bergenin, Kristianinsandin, Trondheimin ja Tromsön satamien kautta lähteneistä.

Viimeinen kysymys käsittelee yksityistapausta. Siitä ilmenee että Karl Johan Reinhold Karlsson tai Fransson Sebbas on syntynyt Petalax nimisessä paikassa. Petalax on suomeksi Petolahti ja on pitäjää Pohjanlahden rannikolla. Koska mainitulla henkilöllä on täydellinen syntymäaika, häntä täytyy tiedustella Petolahden kirkkoherranvirastosta, josta saa tiedot hänen vanhemmistaan ja lähemmän asuinpaikan. Ensinmainittu henkilö Amanda Karlsdotter tai Fransdotter Sebbas on ilmeisesti edellä mainitun miehen sisar ja löytyy varmaan myös Petolahdelta, joten sukututkimusta pääsee hyvin jatkamaan taaksepäin arkistoissa. Petolahdelta löytyy vielä varmasti muistakin tietoja yksityistapauksessa mainituista henkilöistä. Kun kaikki mahdolliset tiedot Petolahdelta on saatu, voidaan lisätietoja asianomaisesta tiedustella Michiganista, monisteesta mainitusta osoitteesta, josta todennäköisesti selviää myös tytär Elnan syntymäaika. Jatkotietoja tyttärestä saa todennäköisesti parhaiten laittamalla ilmoituksen Rextonissa ilmestyvään sanomalehteen.

Amerikan kaikissa kirjastoissa on luettelo koko Yhdysvalloissa ilmestyvistä lehdistä, mutta tässä tapauksessa lehden nimeä ja osoitetta on paras pyytää piirikunnan sihteeriltä (County Clerk).

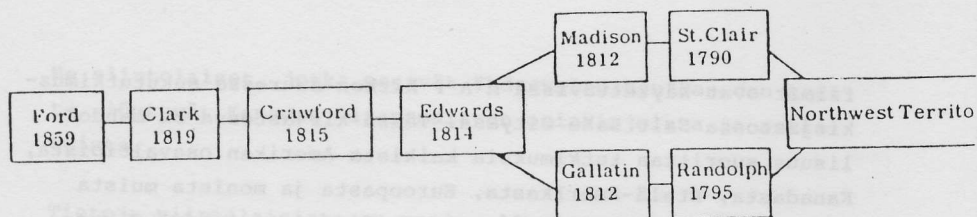
Kaikki edellä mainitut asiakirjat on mikrofilmattu ja mikro-

filmit ovat käytettävissä M A P kirkon suuressa sukututkimus-kirjastossa Salt Lake Cityssä. Tässä kirjastossa on mahdollisuus suorittaa tutkimuksia kaikista Amerikan osavaltioista, Kanadasta, Etelä-Amerikasta, Euroopasta ja monista muista maailman maista. Myös Suomen kirkonkirjoista tehdyt mikro-filmit ovat siellä.

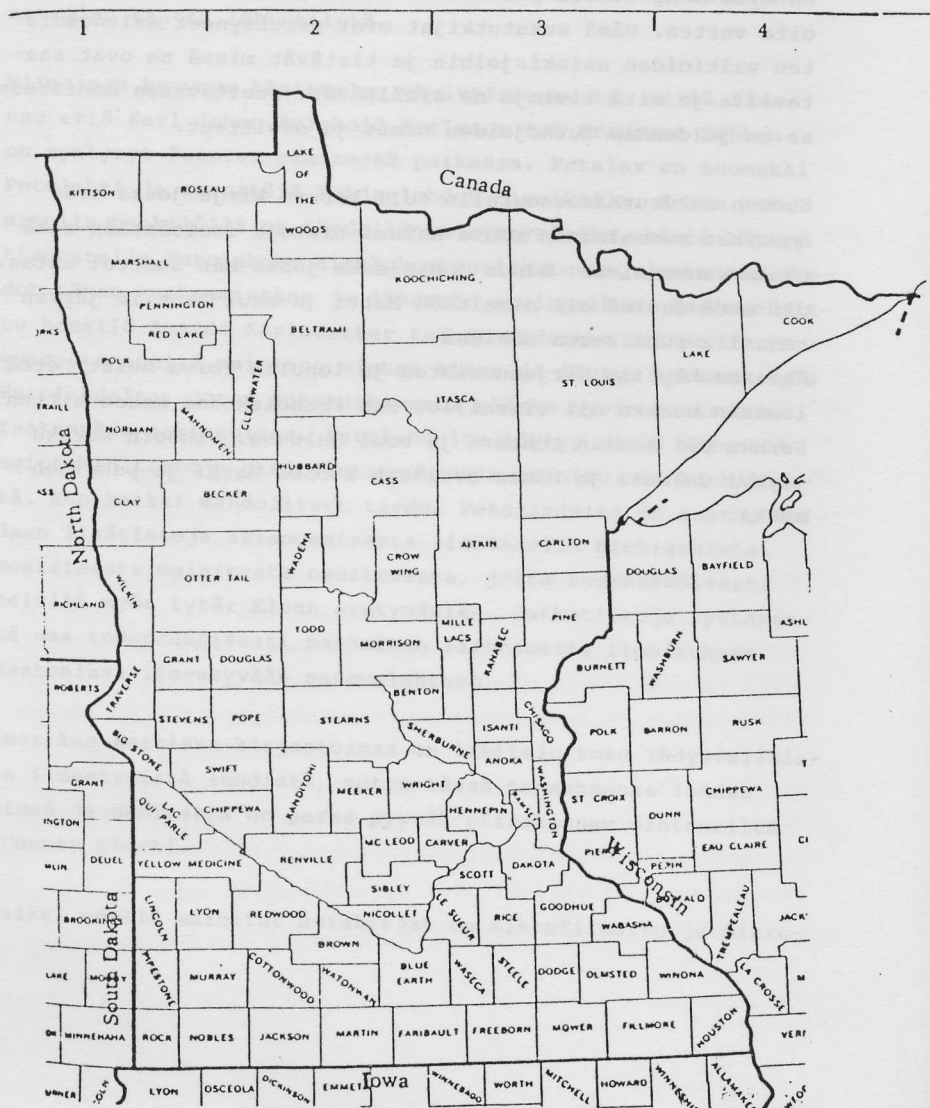
On myös mahdollista palkata sukututkija Amerikan eri valtioita varten. Nämä sukututkijat ovat perehtyneet asianomaisen valtioiden asiakirjoihin ja tietävät missä ne ovat saatavilla ja mitä tietoja ne sisältävät. Jaettavassa monistees-
sa on joidenkin tutkijoiden nimet ja osoitteet.

Suomen sukututkimusseuralle tuli kerran kirje jossa eräs Amerikan suomalainen rouva halusi tietoja isoisästään sekä tämän vanhemmista. Ainoa johtolanka jonka hän saattoi antaa, oli että isoisä oli nimeltään Matti ja asui kauniin järven rannalla punaisessa mökissä.

Asiasta käytiin kirjeenvaihtoa ja lopulta rouva muisti että isoisän serkku oli vierailnut San Franciskossa kauan sitten. Serkku oli kemian tohtori ja asui Oulussa. Vihdoin serkku löytyi Oulusta ja hänen avullaan isoisä Matti ja punainen mökki.

Piirtokalvo 2 County Map For The State Of MINNESOTA

M I N N E S O T A**Syntymä- avioliitto- ja kuolinluettelot**

ennen vuotta 1900 ovat itsekunkin piirikunnan tuomioistuimen arkistossa.

Jälkeen vuoden 1900 syntymä- ja kuolinluettelot ovat valtion terveyskeskuksessa.

Perunkirjat, testamentit ovat jälkisaädös-tuomioistuimen sihteerillä

Henkikirjat ovat valtiollisessa sekä historiallisessa arkistossa

PAINETUT LÄHTEET

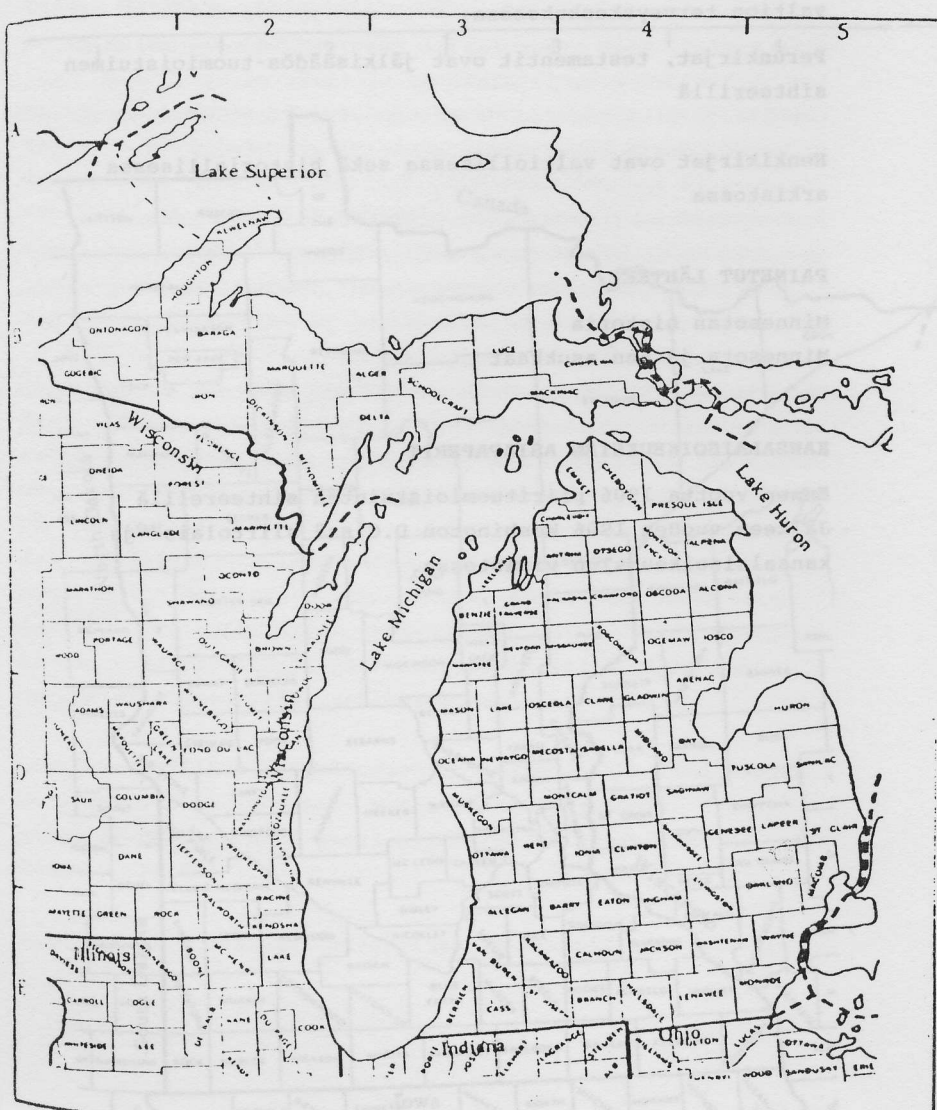
Minnesotan historia

Minnesota ja sen asukkaat

KANSALASIOIKEUKSIEN ASIAPAPERIT

Ennen vuotta 1906 piirituomioistuinten sihteeireillä

Jälkeen vuoden 1906 Washington D.C:ssä siirtolais- ja kansalaisoikeuksien virastossa.

Piirtokalvo 5

M I C H I G A N

Syntymä-, avioliitto- ja kuolinluettelot

vuoteen 1867 ovat itsekunkin piirikunnan tuomioistuimen arkistossa.

Vuoden 1867 jälkeen terveyskeskuksessa.

Eri uskontokunnilla

Kaste-, avioliitto- ja hautausluetteloita

PAINETUT LÄHTEET

Skandinaviaalaiset Michiganissa

Michiganin historia

Henkikirjat, perunkirjat, testamentit ja kansalaisoikeuksien asiakirjat ovat sijoitettu melkein samoin kuin Minnesotassa.

O S O I T T E I T A

Koko maata käsittäviä

U.S. Department of Justice
Immigration and Naturalization Service
Washington, D. C. 20536

Michigan

State Department of Health
Lansing, Michigan 48933

Minnesota

State Department of Health
Division of Birth and Death Records
469 State Office Building
St. Paul, Minnesota 55101

Palkallisia tutkijoita

New England States (includes Connecticut, Massachusetts,
Rhode Island, Maine, New Hampshire,
Vermont)

Robert J. Tarte
126 Concord Street
Ashland, Massachusetts 01721
Phone: (617) 881-2963

Eastern States (includes Delaware, New Jersey, New York,
Pennsylvania)

Dr. John F. Vallentine
114 B-49
Brigham Young University
Provo, Utah 84602
Phone: (801) 489-6977 or 374-1211 (Ext. 2278)

Midwestern States (includes Illinois, Indiana, Iowa,
Michigan, Minnesota, Missouri, Ohio,
Wisconsin)

Ella Margaret Lee
10215 Kensington Parkway
Brookside Apartments
Kensington, Maryland 20795

Southern States (includes Alabama, Arkansas, Georgia, Ken-
tucky, Louisiana, Maryland, Mississippi,
Oklahoma, Tennessee, Florida, Texas, Virginia,
North Carolina, South Carolina, West Virginia)

William Thorndale
1156 East 300 South Apt. #C
Salt Lake City, Utah 84102